

Klasa V b
rok szkolny 2020/21
Program – **AZ-2-01/18**
Podręcznik – nr **AZ-21-01/18-PO-2/20**

ZASADY OCENIANIA NA LEKCJI RELIGII:

1. Katecheza jest wychowaniem w wierze dzieci i młodzieży. Obejmuje przede wszystkim wyjaśnianie nauki chrześcijańskiej, podawanej w sposób systematyczny i całościowy w celu wprowadzenia w pełnię życia chrześcijańskiego:
2. Wprowadzenie w podstawowe prawdy wiary i życie chrześcijańskie zgodnie z nauką Jezusa Chrystusa poprzez przeżywanie świąt i obchody roku liturgicznego w społeczności parafialnej oraz modlitwę.
3. Doprowadzenie do pełnego uczestnictwa we Mszy Świętej, pogłębienie łączności z Kościołem, kształtowanie sumienia i poszerzanie podstawowych prawd wiary w oparciu o Ewangelię.
4. Pogłębianie religijności przez świadome uczestnictwo w życiu Kościoła, zwłaszcza wprowadzenie w rok liturgiczny, kształtowanie sumienia przez zwrócenie uwagi na apostołską rolę młodego człowieka w domu i w szkole.
5. Poznawanie i pogłębianie przeżywania Eucharystii jako centrum życia chrześcijańskiego oraz dalsze kształtowanie postaw moralnych katechizowanych.
6. Wprowadzenie w Pismo Święte, w jego teologię Przymierza, obietnicy i jej wypełnienia od Abrahama do Chrystusa. Wszczępienie chęci nieustannego poznawania Boga i Jego zbawczego urzeczywistniania się w sakramentach świętych.
7. Zapoznanie z tematami dotyczącymi Chrystusa i Kościoła, poznanie roli Ducha Świętego, Słowa Bożego i liturgii w życiu Kościoła
8. Poznawanie zasad etyki chrześcijańskiej i moralnej wypływającej z Objawienia, kształtowanie osobowości odpowiedzialnie pełniące swoje zadania w społeczności, pogłębienie świadomości współdziałania z Chrystusem w dziele zbawienia, kształtowanie umiejętności chrześcijańskiego spojrzenia na życie, odpowiedzialności w małżeństwie i rodzinie oraz w społeczeństwie.
9. Każdy uczeń oceniany jest obiektywnie i sprawiedliwie.
10. Ocena bieżąca z religii będzie formułowana w skali 1- 6.

Ocenie podlega:

- zeszyt – sprawdzany na bieżąco;
- podręcznik i karta pracy;
- wykonywanie zadań w karcie pracy;
- zadania domowe – co najmniej raz w semestrze, oceniane stopniami. W przypadku błędnego wykonania zadania i otrzymania oceny niedostatecznej lub dopuszczającej uczeń może zadanie poprawić. Brak zadania domowego wpływa na ocenę z zachowania.
- obowiązkowy sprawdzian wiedzy – obejmuje materiał jednego działu, zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem, czas trwania: jedna godzina lekcyjna. Ocenie podlega merytoryczna poprawność odpowiedzi, zgodność odpowiedzi z instrukcją polecenia: dobierz, podkreśl, podaj argument itp., czytelność zapisu odpowiedzi, inne (staranność, dokładność). Poprawa pracy – w przypadku nieobecności lub otrzymania oceny niedostatecznej lub dopuszczającej w ciągu dwóch tygodni od oddania pracy. Poprawiona ocena nie anuluje oceny niedostatecznej lub dopuszczającej i jest brana pod uwagę przy wystawieniu oceny śródrocznej, czy końcowej. Po poprawie następuje zmiana wagi oceny poprawianej.
- kartkówka – obejmuje materiał trzech ostatnich lekcji, nie musi być zapowiedziana, czas trwania do 15 minut. Ocena nie podlega poprawie.
- odpowiedź ustna – obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji.
- aktywność na lekcji – tzn. częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnej odpowiedzi, poprawne wnioskowanie, poprawne wykonywanie zadań. Uczeń za swoją aktywność na lekcji otrzymuje do zeszytu lub karty pracy pieczętkę w kształcie: słoneczka, serduszka, strzałki, uśmiechu, mróweczki. Za pięć zebranych pieczątek otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Za zebrany komplet wszystkich pieczątek otrzymuje ocenę celującą;
- praca w grupach – obejmuje materiał wskazany przez nauczyciela. ocenie podlega m.in. wykonywanie zadań zgodnie z instrukcją, poprawność zapisu, staranność, współpraca, oceniana stopniami i/lub plusami wpisanymi do dziennika. Za zebrane trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- praca dodatkowa – tzn. dodatkowe zadanie i praca długoterminowa, oceniana stopniami. Realizacja metodą projektu.
- konkursy – udział w konkursach. 1., 2. lub 3. miejsce na danym etapie jest oceniane oceną celującą.
- nieprzygotowanie – uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu, podręcznika, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej). Nie dotyczy zapowiedzianej kartkówki. Zostaje to odnotowane wpisem „np.” do dziennika;

Informacje podstawowe:

- uczeń jest zobowiązany do posiadania na każdej lekcji zeszytu i podręcznika.
- wszystkie lekcje, na których uczeń był nieobecny, należy na bieżąco uzupełnić. Krótsze nieobecności – jedno i dwudniowe, nie zwalniają z nauki bieżącego materiału i wykonania/uzupełnienia zadań domowych lub w karcie pracy.
- wszystkie prace ucznia (sprawdziany, kartkówki) są dostępne do wglądu dla rodziców na konsultacjach, zebraniach lub indywidualnych spotkaniach z nauczycielem religii.
- 100% - ocena celująca

Kształtowanie postaw:**Uczeń powinien ponadto:**

- sumiennie przygotowywać się do lekcji;
- aktywnie uczestniczyć w lekcji;
- sumiennie wykonywać zadania w kartach pracy/lub w zeszytach;
- systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy;
- współdziałać w grupie;
- kształtować postawę chrześcijańską w swoim życiu i w relacjach z bliźnimi;
- posiadać świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz posiadać wrażliwość międzykulturową.

Uczeń w klasie V powinien:

- przyjąć, że Pan Bóg jest Stwórcą otaczającego go świata i że świat powstał „ex nihilo”;
- wiedzieć, jaka prawda o Bogu i człowieku jest zawarta na kartach Pisma św.;
- wyjaśnić, na czym polega wyjątkowość człowieka;
- wymienić zadania, jakie człowiek otrzymał od Pana Boga;
- rozumieć, że życie każdego człowieka jest największym darem;
- wyjaśnić, na czym polegało zło, którego dopuścili się pierwsi ludzie;
- podać definicję: „grzechu” oraz „grzechu pierwotnego”;
- wiedzieć, że każdy zły czyn pociąga konkretne konsekwencje;
- znać obietnicę pozostawioną przez Boga ludziom po opuszczeniu przez nich raju i wiedzieć jak Bóg ją wypełnił;
- znać historię Abla i Kaina;
- rozumieć, że w sakramencie pojednania można doświadczyć spotkania z miłosiernym Bogiem;
- **znać warunki dobrej spowiedzi;**
- rozumieć pojęcie: „przymierze”;
- znać historię Noego, wyjaśnić przyczyny i sens potopu;
- znać perykopę biblijną o wieży Babel i wyjaśnić skutki pychy w życiu człowieka;
- wiedzieć, że Bóg zawsze przychodzi z pomocą człowiekowi; wspiera go w walce ze złem;
- rozumieć, że wiara jest łaską Bożą, z którą człowiek powinien współdziałać;
- podać treść obietnicy danej przez Boga Abrahamowi oraz wyjaśnić sposób, w jaki Bóg ją wypełnił;
- potrafić opowiedzieć o wydarzeniach z życia Jakuba;
- potrafić wymienić najważniejsze wydarzenia z życia Józefa, wskazać w jego historii wydarzenia świadczące o Bożej opiece;
- potrafić opowiedzieć o życiu rodzin izraelskich w niewoli egipskiej i rozumieć rolę wiary w Boga w ich życiu;
- znać historię Mojżesza i jego rolę w dziejach narodu wybranego;
- znać plagi egipskie i rozumieć, że były one znakami działającego Boga;
- umieć opowiedzieć, w jaki sposób Bóg za pośrednictwem Mojżesza wyzwolił swój lud z niewoli;
- opisać, w jaki sposób Bóg troszczył się o Izraelitów podczas wędrówki do Ziemi Obiecanej;
- rozumieć sytuację Mojżesza jako przywódcy ludu wypełniającego wolę Boga;
- porównać paschę Izraelitów i Paschę chrześcijan;

- wiedzieć, że łaska Boża ratuje człowieka z niewoli grzechu;
- wyjaśnić, w jaki sposób chrześcijanin utrwała relację z Bogiem;
- opowiedzieć o przymierzu, jakie Bóg zawarł z Izraelitami na Synaju;
- określić wzajemne zobowiązania Boga i Jego ludu, wynikające z przymierza;
- wyjaśnić analogię między Starym a Nowym Przymierzem;
- potrafić omówić okoliczności zawarcia Nowego Przymierza;
- **znać 10 przykazań Bożych;**
- uzasadnić, że Dekalog jest wyrazem miłości i troski Boga o człowieka;
- wiedzieć, że wierność Bożym przykazaniom jest potwierdzeniem wiary w Boga i ufności w Jego troskę o ludzi;
- rozumieć przesłanie zawarte w tekście biblijnym o złotym cielcu;
- wyjaśnić analogię między wężem miedzianym na pustyni a krzyżem Chrystusa
- uzasadnić, że Nowe Przymierze w Jezusie Chrystusie jest ratunkiem dla błędzącego człowieka;
- rozumieć sens i symbolikę Chrystusowego krzyża;
- wyjaśnić, dlaczego Bóg wzywa człowieka do świętości i wskazać, jak można realizować to wezwanie;
- wymienić przejawy miłości Boga w historii zbawienia;
- wymienić zadania proroków;
- wymienić nazwy najważniejszych miejsc związanych z życiem Chrystusa;
- wyjaśnić okoliczności narodzenia i działalności Jana Chrzciciela;
- wiedzieć, że Jan Chrzciciel przygotowywał naród na przyjście Mesjasza;
- rozumieć pojęcie „Adwent”;
- wiedzieć, że Maryja jest Matką obiecanego Mesjasza;
- scharakteryzować postawę Maryi;
- wyjaśnić, na czym polega oczekiwanie na powtórne przyjście Chrystusa;
- znać okoliczności narodzenia Pana Jezusa;
- wyjaśnić znaczenie wybranych zwyczajów związanych z Bożym Narodzeniem;
- wymienić źródła historyczne mówiące o Jezusie;
- uzasadnić, że Jezus Chrystus jest Bogiem i człowiekiem;
- uporządkować wydarzenia z życia Rodziny z Nazaretu;
- uzasadnić, dlaczego człowiek powinien być posłuszny Bogu;
- wiedzieć, że Jezus zapoczątkował królestwo Boże, w którym On jest Królem;
- wiedzieć, że Jezus Chrystus jest Najwyższym Kapłanem;
- uzasadnić, dlaczego Jezusa nazywamy Nauczycielem;
- wymienić sposoby budowania i umacniania królestwa Bożego;
- wiedzieć, że słowo to wyraz mocy Bożej – Bóg przez nie poucza i nieustannie działa dla naszego zbawienia;
- **znać treść i sens ośmiu błogosławieństw**, wskazać sposoby ich realizacji w codziennym życiu;
- wyrazić i uzasadnić potrzebę budowania relacji z Jezusem poprzez modlitwę, liturgię i sakramenty;
- uzasadnić potrzebę powierzenia słabości duszy i ciała Jezusowi w modlitwie; oraz sakramentach pojednania i namaszczenia chorych;
- uzasadnić związek rozmnożenia chleba z Eucharystią;
- wyjaśnić, dlaczego wspólnie z Jezusem łatwiej można przezwyciężyć trudności, cierpienie;
- wyjaśnić zbawczy sens śmierci Chrystusa;
- uzasadnić, dlaczego Eucharystia jest pokarmem na życie wieczne;
- wskazać wydarzenia biblijne o męce, śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa w liturgii;

- potrafić uzasadnić, dlaczego modlitwa spełnia ważną rolę w życiu chrześcijanina;
- wiedzieć, że chrześcijanin jest wezwany do dawania świadectwa wiary.

WYMAGANIA PROGRAMOWE I KRYTERIA OCENIANIA

PODSTAWOWE:

Na ocenę celującą uczeń:

- Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą.
- Posiada wiedzę i umiejętności, które są efektem samodzielnej pracy, wynikają z indywidualnych zainteresowań, potrafi je zaprezentować.
- Jest bardzo aktywny na lekcji.
- Wykonuje zadane prace i ćwiczenia na ocenę co najmniej bardzo dobrą, przynosi niezbędne pomoce.
- Prowadzi na bieżąco zeszyt.
- Osiąga sukcesy w konkursach religijnych szkolnych i pozaszkolnych, zdobywa wyróżnienia lub zajmuje wysokie miejsca.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- Posiada pełny zakres wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania.
- Sprawnie posługuje się nabytymi umiejętnościami, jest zawsze przygotowany i bardzo aktywny na lekcji.
- Posiada i starannie prowadzi zeszyt.
- Przynosi niezbędne pomoce.
- Angażuje się w życie religijne szkoły: w przygotowanie jasełek, misteriów religijnych, rekolekcji.
- Bierze aktywny udział w konkursach religijnych szkolnych i pozaszkolnych.
- Odnosi się z szacunkiem do innych.

Na ocenę dobrą uczeń:

- Opanował większość wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania i potrafi je poprawnie zaprezentować.
- Prowadzi na bieżąco zeszyt, jest zawsze przygotowany do katechezy.
- Przynosi niezbędne pomoce.
- Wykonuje systematycznie i samodzielnie zadane prace i ćwiczenia.
- Posiada wiedzę i umiejętności pozwalającą na samodzielne wykorzystanie, jest aktywny na lekcji. Na ocenę dostateczną uczeń:
- Posiada wiedzę i umiejętności niezbędne na danym etapie nauki, pozwalające na rozumienie podstawowych zagadnień.
- Potrafi wyrywkowo stosować wiedzę, proste zagadnienia przedstawia przy pomocy nauczyciela, w jego wiadomościach są braki.
- Prowadzi na bieżąco zeszyt.
- Wykonuje niesystematycznie zadane prace i sporadycznie zapomina przynieść niezbędne pomoce.
- Nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- Posiada minimalną wiedzę i umiejętności przewidziane w programie nauczania.
- Posiada braki w wiedzy i umiejętnościach religijnych, które nie uniemożliwiają mu czynienia postępów w ciągu dalszej nauki.
- Prowadzi zeszyt, w którym są braki.
- Zadania wykonuje sporadycznie.
- Rzadko włącza się w pracę grupy.
- Proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wykonuje przy pomocy nauczyciela.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- Nie spełnia kryteriów wymagań na ocenę dopuszczającą, niezbędnych do opanowania podstawowych umiejętności.
- Nie prowadzi zeszytu, nie wykonuje zadawanych prac.
- Odmawia wszelkiej współpracy, ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Na ocenę celującą uczeń:

- Opanował materiał przewidziany programem w stopniu bardzo dobrym.

- Samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przedmiotem.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach religijnych i zajmuje wysokie miejsca lub wyróżnienia.
- Biegłe posługuje się zdobytą wiedzą, posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania klasy czwartej.
- Jest wzorem i przykładem dla innych uczniów.
- Posiada uzupełniony zeszyt i podręcznik do nauki religii.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- Zna modlitwy i mały katechizm: Przykazania kościelne, Uczynki miłosierne co do ciała,
- Uczynki miłosierne co do duszy, Cztery cnoty główne, Duszo Chrystusowa, Grzechy cudze, Grzechy przeciw Duchowi Świętemu, Grzechy wołające o pomstę do nieba, Siedem grzechów głównych, Anioł Pański, Koronka do Bożego Miłosierdzia.
- Wyjaśnia, na czym polega praktykowanie pierwszych piątków miesiąca.
- Podaje definicję Kościoła i wskazuje, jak może przyczynić się do tworzenia wspólnoty Kościoła.
- Wyjaśnia zależność roku liturgicznego od historii zbawienia.
- Wyjaśnia, na czym polega pełny udział we Mszy Świętej.
- Podaje podstawowe informacje na temat Pisma Świętego.
- Zna podstawowe zasady korzystania z Pisma Świętego.
- Wymienia nazwy i skróty wybranych ksiąg Pisma Świętego i ich autorów.
- Wskazuje moment, kiedy w liturgii Mszy Świętej czytany jest fragment Starego, a kiedy Nowego Testamentu.
- Wskazuje na związek Biblii z życiem narodu i kulturą chrześcijańską.
- Opisuje sposoby objawienia się Boga człowiekowi.
- Wie, na czym polega odpowiedzialność człowieka za otaczający świat.
- Charakteryzuje przymioty Boga w świetle wiary.
- Wyjaśnia istotę wiary na przykładzie postaci biblijnych. – Wie, że realizacja przykazań Bożych jest wyrazem wiary i posłuszeństwa Bogu.
- Wyjaśnia znaczenie uczynków miłosiernych w codziennym życiu.
- Wie, że Opatrzność Boża czuwa nad każdym człowiekiem i podaje przykłady działania Opatrzności Bożej.
- Wyjaśnia, dlaczego Chrystus jest przewodnikiem w drodze do Boga Ojca i dlaczego z Jezusem łatwiej przezwyciężać trudności.
- Ukazuje aktualność wydarzeń biblijnych w świetle współczesnych wyzwań życiowych.
- Wyjaśnia pojęcia: Biblia, Stary Testament, Nowy Testament, Ewangelia, historia zbawienia, natchnienie biblijne, wiara, stworzyć, Opatrzność Boża, protoewangelia.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli, wychowawców.
- Posiada uzupełniony zeszyt i podręcznik do nauki religii.

Na ocenę dobrą uczeń:

- Zna większość modlitw przewidzianych w programie nauczania
- Wyjaśnia na czym polega praktykowanie pierwszych piątków miesiąca.
- Podaje definicję Kościoła i wskazuje jak może przyczynić się do tworzenia Wspólnoty Kościoła
- Wyjaśnia zależność roku liturgicznego od historii zbawienia.
- Wyjaśnia, na czym polega pełny czynny udział we Mszy Świętej.
- Podaje podstawowe informacje na temat Pisma Świętego.
- Zna podstawowe zasady korzystania z Pisma Świętego.
- Wymienia nazwy i skróty wybranych ksiąg Pisma Świętego i ich autorów.
- Wskazuje moment, kiedy w liturgii Mszy Świętej czytany jest fragment Starego, a kiedy Nowego Testamentu.
- Wskazuje na związek Biblii z życiem narodu i kulturą chrześcijańską.
- Wie, na czym polega odpowiedzialność człowieka za otaczający świat.
- Wie, że realizacja przykazań Bożych jest wyrazem wiary i posłuszeństwa Bogu.
- Wie, że Opatrzność Boża czuwa nad każdym człowiekiem.
- Podaje przykłady działania Opatrzności Bożej.
- Wyjaśnia, dlaczego Chrystus jest przewodnikiem w drodze do Boga Ojca i dlaczego z Jezusem łatwiej przezwyciężać trudności.
- Ukazuje aktualność wydarzeń biblijnych w świetle współczesnych wyzwań życiowych.
- Wyjaśnia pojęcia: Biblia, Stary Testament, Nowy Testament, Ewangelia, historia zbawienia, natchnienie biblijne, wiara.
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli, wychowawców.
- Posiada uzupełniony zeszyt i podręcznik do nauki religii.

Na ocenę dostateczną uczeń:

- Zna niektóre modlitwy przewidziane w programie nauczania.
- Wyjaśnia, na czym polega praktykowanie pierwszych piątków miesiąca.
- Podaje definicje Kościoła.
- Wyjaśnia na czym polega pełny czynny udział we Mszy Świętej.
- Podaje podstawowe informacje na temat Pisma Świętego.
- Wskazuje moment, kiedy w liturgii Mszy Świętej czytane jest Pismo Święte jest fragment Starego, a kiedy Nowego Testamentu.
- Wskazuje na związek Biblii z życiem narodu i kulturą chrześcijańską.
- Wie, na czym polega odpowiedzialność człowieka za otaczający świat.
- Wie, że Opatrzność Boża czuwa nad każdym człowiekiem i podaje przykłady działania Opatrzności Bożej.
- Wyjaśnia, dlaczego Chrystus jest przewodnikiem w drodze do Boga Ojca i dlaczego z Jezusem łatwiej przetrwać trudności.
- Wyjaśnia pojęcia: Biblia, Stary Testament, Nowy Testament, Ewangelia
- Z szacunkiem odnosi się do kapłanów, rodziców, nauczycieli, wychowawców
- Posiada podręcznik do nauki religii i zeszyt, w którym prowadzi niesystematyczne notatki.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- Zna wybrane modlitwy przewidziane w programie nauczania.
- Podaje definicję Kościoła.
- Wie, że przez chrzest należy do wspólnoty Kościoła.
- Wyjaśnia, na czym polega pełny czynny udział we Mszy Świętej.
- Podaje podstawowe informacje na temat Pisma Świętego, zna podstawowe zasady korzystania z Pisma Świętego.
- Wskazuje na związek Biblii z życiem narodu i kulturą chrześcijańską.
- Wie, na czym polega odpowiedzialność człowieka za otaczający świat.
- Wie, że Opatrzność Boża czuwa nad każdym człowiekiem.
- Podaje przykłady działania Opatrzności Bożej.
- Wie, że Chrystus jest przewodnikiem w drodze do Boga Ojca.
- Wyjaśnia pojęcia: Biblia, Stary Testament, Nowy Testament.
- Okazuje szacunek osobom dorosłym.
- Posiada podręcznik do nauki religii i zeszyt, w którym prowadzi niesystematyczne notatki.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Renata Rychlicka-Benyamin